

BOSNA I HERCEGOVINA



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet br.: S1 1 K 002995 13 Krž 8

Datum: donošenja 13.09.2013. godine
pismenog otpravka 31.10.2013. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija Mr. Dragomir Vukoje, predsjednik vijeća
sudija Tihomir Lukes, član
sudija Senadin Begtašević, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
DRAGANA NEŠKOVIĆA I ZORANA ILIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Predrag Tomić

Branioци optuženog Dragana Neškovića:

Vesna Tupajić Škiljević i Goran Nešković

Branioци optuženog Zorana Ilića:

Miloš Perić i Petko Pavlović

SADRŽAJ

DRUGOSTEPENA PRESUDA.....	3
OBRAZLOŽENJE	3
I. TOK POSTUPKA	3
A. PRVOSTEPENA PRESUDA.....	3
B. ŽALBA I ODGOVORI NA ŽALBU	4
II. OPĆA PITANJA	5
III. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BIH: BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA.....	6
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI	6
1. Podosnov prvi: Član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – Tužilaštvo smatra da prvostepena presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama	7
2. Podosnov drugi: Član 297. stav 2. ZKP BiH - Tužilaštvo smatra da sud prilikom donošenja presude nije primjenio ili je nepravilno primjenio odredbe ZKP BiH, što je uticalo na zakonito i pravilno donošenje presude	11
IV. OSNOVI ZA ŽALBU PREMA ČLANU 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	16
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI	16
V. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298. ZKP BIH: POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA	32
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI	32

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Mr. Dragomira Vukoje, kao predsjednika vijeća, te sudija Tihomira Lukeša i Senadina Begtaševića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Neire Tatlić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Dragana Neškovića i Zorana Ilića, zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) u vezi sa članom 29. i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući po žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, od 23.01.2013. godine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 002995 10 Kri od 03.10.2012. godine, nakon održane sjednice vijeća, dana 13.09.2013. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Predraga Tomića, optuženog Dragana Neškovića i njegovog branioca, advokata Vesne Tupajić Škiljević, a u odsustvu uredno obaviještenog advokata Gorana Neškovića, optuženog Zorana Ilića i njegovih branilaca, advokata Miloša Perića i Petka Pavlovića, na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je slijedeću

PRESUDU

Odbija se kao neosnovana žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine i **potvrđuje** presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 002995 10 Kri od 03.10.2012. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. TOK POSTUPKA

A. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH), broj S1 1 K 002995 10 Kri od 03.10.2012. godine, optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić oslobođeni su od optužbe, da su počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti – progon iz člana

172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH) u vezi sa stavom 1. tačka a), lišenje druge osobe života, tačka d), prisilno preseljenje stanovništva, tačka e), zatvaranje ili teško oduzimanje fizičke slobode, tačka k), druga nečovječna djela slične prirode, istog člana, a sve u vezi sa članom 29. KZ BiH i 180. stav 1. KZ BiH.

2. Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), određeno je da troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačke a) do f) istog zakona, kao i nužni izdaci i nagrada branioca, padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

3. Istom presudom, na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni su sa svojim imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

B. ŽALBA I ODGOVORI NA ŽALBU

4. Protiv navedene presude žalbu je izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužilaštvo), i to zbog: bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 296. tačka a) u vezi sa članom 297. stav 1. tačka k) i stav 2. ZKP BiH, jer presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i iz razloga jer je sud u toku glavnog pretresa i prilikom donošenja presude nepravilno primjenio odredbe ZKP BiH; pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 296. tačka c) u vezi sa članom 299. stav 1. i stav 2. ZKP BiH, jer je sud pogrešno utvrdio neke odlučne činjenice ili ih nije utvrdio i kada na to ukazuju nove činjenice ili novi dokazi; pogrešne primjene materijalnog zakona; sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja (u daljem tekstu: Apelaciono vijeće) u cijelosti uvaži ovu žalbu kao osnovanu i da pobijanu presudu ukine i na osnovu člana 315. stav 2. ZKP BiH odredi održavanje pretresa na kojem će se ponoviti dokazi usljed kojih je činjenično stanje pogrešno utvrđeno i izvesti novi dokazi - saslušanje svjedoka NI-119 i svjedoka Milivoja Batinice, kojim će se potpuno utvrditi činjenično stanje i otkloniti povrede ZKP BiH, te optužene Dragana Neškovića i Zorana Ilića ogласi krivim za krivično djelo Zločini protiv čovječnosti - progon iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH, u vezi sa stavom 1. tačka a), lišenje druge osobe života, tačka d), prisilno preseljenje stanovništva, tačka e), zatvaranje ili teško oduzimanje fizičke slobode, tačka k), druga nečovječna djela slične prirode, istog člana, a sve u vezi sa članom 29. KZ

BiH i 180. stav 1. KZ BiH, te im izrekne kaznu u skladu sa zakonom.

5. Odgovore na žalbu tužilaštva dostavili su branilac optuženog Dragana Neškovića, advokat Vesna Tupajić Škiljević, te branilac optuženog Zorana Ilića, advokat Miloš Perić, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće odbije kao neosnovanu žalbu tužilaštva i potvrdi prvostepenu presudu.

6. Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj dana 13.09.2013. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, tužilac je izložio žalbu, a odbrane optuženih Dragana Neškovića i Zorana Ilića dali su usmeni odgovor na žalbu. Tom prilikom tužilac je istakao da ostaje kod pismeno iznijetih žalbenih prigovora i razloga.

7. Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz slijedećih razloga:

II. OPĆA PITANJA

8. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

9. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

10. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

11. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude. Zbog ovih zakonom definisanih razloga Apelaciono vijeće odbilo je kao

neosnovane neobrazložene i nejasne žalbene prigovore.

III. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BIH: BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

12. U skladu sa članom 296. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka definisane su članom 297. ZKP BiH.

13. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno utjecale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

14. Apsolutno bitne povrede ZKP BiH taksativno su pobrojane u tačkama a) do k) stava 1. člana 297. ZKP BiH.

15. Ukoliko bi Apelaciono vijeće našlo da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav 1. ZKP BiH.

16. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

17. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac

žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošenje zakonite i pravilne presude, već će Apelaciono vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona materijalne prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada Apelaciono vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda bez obzira na povredu postupka takve prirode, Apelaciono vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije prekršen.

1. Podosnov prvi: Član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – Tužilaštvo smatra da prvostepena presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama

(a) Apelaciono vijeće nalazi da prvostepena presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te je odbilo žalbene prigovore tužilaštva kao neosnovane.

(i) Žalbeni navodi tužilaštva

18. U žalbi tužilaštva se navodi da je sud pravilno utvrdio činjenice koje potkrepljuju bitan element predmetnog krivičnog djela - širok ili sistematičan napad na civilno stanovništvo, te dao valjane razloge za to, ali da je izveo pogrešan zaključak o tome da optuženi nisu bili svjesni da njihove radnje čine dio takvog napada i nije dao razloge za te odlučne činjenice.

19. Kako tužilaštvo tvrdi, u paragrafu 147. presude uočljive su protivrječnosti u poimanju činjenica koje se odnose na *mens rea* optuženih. Naime, sud je mišljenja da "svi izvedeni dokazi ukazuju da optuženi nisu znali za postojanje širokog napada...", iz čega se može zaključiti da optuženi u tom napadu koji je trajao nekoliko dana nisu imali pojma šta se uopšte dešava, zašto se nalaze na tom terenu, zašto su naoružani, zašto su uniformisani, zašto izvršavaju naređenja pretpostavljenih, dok sa druge strane sud ujedno zaključuje da su radnje opisane u tačkama 1., 2. i 3. bile dio širokog ili sistematskog napada.

20. Nadalje, u paragrafu 181., 183. i 186. presude sud ne nudi valjane razloge zašto

nije poklonio vjeru iskazima svjedoka NI-101, NI-102 i NI-104, odnosno zašto isti nisu uvjerali sud u krivicu optuženog Dragana Neškovića, nego samo navodi da isti nisu u "bitnom" saglasni, a ujedno ne daje ni ocjenu svjedočenja ovih, kao i drugih svjedoka tužilaštva, uključujući i iskaze svjedoka date u istrazi.

21. U žalbi se također navodi da u paragrafima 189.-213., a koji se odnose na tačku 2. pobijane presude, sud navodi dokaze koji ukazuju na nevinost optuženih, međutim izostavlja dati ocjenu istih.

22. S tim u vezi, sud u paragrafu 196. nalazi nespornim događaje koji su se desili 13. i 14.07.1995. godine, ne isključujući u tim radnjama optuženog Dragana Neškovića, ali uprkos tome u paragrafu 205. utvrđuje da optuženi Nešković nije imao svijest o tome da će muškarci koje zarobljavaju, lišavaju slobode i sprovode do ZZ Kravica biti ubijeni.

23. Žalбом se ukazuje da u paragrafu 201. sud navodi da ni jedan od svjedoka (NI-117, NI-110, Zoran Erić, Jovan Nikolić i Ilija Nikolić) nije potvrdio tezu optužnice da su optuženi imali svijest o konačnoj sudbini bošnjačkih muškaraca, a što je sasvim neutemeljeno iz razloga jer ni jedan od svjedoka ne poznaje optužene.

24. Pored toga, u paragrafu 205. sud bez ikakvog potkrepljenja zaključuje da pripadnici Centra za obuku Jahorina nisu posjedovali saznanja da će zarobljeni Bošnjaci biti ubijeni.

25. U paragrafu 206. pobijane presude, kako se ističe u žalbi, sud navodi da je optuženi Nešković "imao drugačije shvatanje svrha i njihovih namjena" u odnosu na svjedoka NI-110, koji je kao pripadnik druge jedinice i kao osoba sa daleko većim ratnim iskustvom mogao razumjeti informacije koje je dobijao od svojih nadređenih, a koji navodi su po mišljenju tužilaštva logični.

26. Također, u paragrafu 219. presude sud tvrdi da iskaze svjedoka NI-104, S-115 i NI-102 treba cijiniti u njihovoj cjelini, uključujući i iskaze ovih svjedoka date u istrazi, međutim već u paragrafu 240. sud napušta takav stav na način da ne poklanja vjeru svjedočenjima koja se odnose na ubistvo dvojice zarobljenika.

27. Tužilaštvo dalje navodi da sud oslobađa optuženog Zorana Ilića za tačku 2. optužnice, ali ne obrazlaže zašto nije cijenio iskaze svjedoka NI-101 i NI-104 čiji iskazi

potvrđuju navode iz ove tačke optužnice.

28. Sud također ne navodi razloge o odlučnoj činjenici da optuženi Zoran Ilić nije učinio krivično djelo iz tačke 3. presude. Naime, sud je cijenio tvrdnje iz iskaza svjedoka NI-101 date na glavnom pretresu, dok tvrdnje istog date na zapisnik iz istrage nije cijenio, iako zapisnici iz istrage zajedno sa iskazom datim na glavnom pretresu čine svjedočenje ovog svjedoka.

a. Nalazi Apelacionog vijeća

29. Apsolutno bitna povreda odredaba krivičnog postupka u skladu sa članom 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH postoji kada prvostepena presuda, kao formalni sudski akt, sadrži određene nedostatke u izreci i obrazloženju, koji su po svojoj prirodi takvi, da onemogućavaju ispitivanje njene zakonitosti i pravilnosti. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka u smislu ove tačke postoji i u slučaju ako prvostepena presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

30. Prije svega, Apelaciono vijeće nalazi da su forma i sadržaj prvostepene presude u skladu sa odredbama procesnog zakona, te da u tom pogledu nije bilo kršenja zakona.

31. Nadalje, u pobijanoj presudi su dati razlozi o odlučnim činjenicama relevantnim za presuđivanje u ovoj krivičnopravnoj stvari, uz detaljnu i iscrpnu analizu svih dokaza kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti. Prvostepeno vijeće je u pobijanoj presudi dalo generalnu ocjenu dokaza u postupku, nakon čega je vršilo ocjenu tih istih dokaza po pojedinačnim tačkama optuženja, a na kraju je dalo poseban osvrt i ocjenu iskaza svjedoka NI-104 i S-115, kao i svjedoka NI-102.

32. Prvostepeno vijeće je prilikom ocjene kredibilitnosti i vjerodostojnosti iskaza svjedoka posebno cijenilo držanje, ponašanje i karakter svjedoka, također je cijenilo i pojedinačne okolnosti svjedoka, protek vremena, stanje šoka, dob, njihovo međusobno učešće u događajima, rizik da sebe inkriminiraju i njihov odnos sa optuženim u ovom predmetu. Osim toga, prvostepeno vijeće je razmotrilo konzistentnost svjedočenja svakog svjedoka ponaosob tokom direktnog ili unakrsnog ispitivanja i uporedilo ga sa izjavama koje su dali tokom istrage. Također je imalo u vidu da kredibilitet svjedoka

zavisi od njihovog poznavanja činjenica o kojima su davali iskaz, njihovog ličnog integriteta, vjerodostojnosti i činjenice da su dužni da govore istinu u skladu sa položenom zakletvom.

33. Dakle, nasuprot žalbenim navodima tužilaštva, prvostepeno vijeće je dalo dostatnu i uvjerljivu argumentaciju za svaku tačku izreke presude u odnosu na optužene Dragana Neškovića i Zorana Ilića, na način da je iznijelo svoj stav u pogledu razloga koji su opredijelili sud za donošenje odluke. To što zaključci prvostepenog vijeća ne idu u prilog optužbi ne znači da isti nisu osnovani i utemeljeni na dokaznoj građi.

34. Cijeneći žalbene prigovore tužilaštva da u pobijanoj presudi nije pravilno utvrđen subjektivni odnos optuženih prema zločinima koji su počinjeni u inkriminisano vrijeme u Srebrenici i njenoj okolini, odnosno znanje optuženih za širok i sistematičan napad, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće na osnovu utvrđenih činjenica od 26.03.2007. godine, nesporno utvrdilo da je u vrijeme relevantno za optužnicu na teritoriji zaštićene zone UN-a Srebrenica, došlo do širokog ili sistematičnog napada od strane vojske i policije tzv. Srpske Republike Bosne i Hercegovine, te srpskih paravojnih formacija usmjerenog protiv bošnjačkog civilnog stanovništva, pri čemu takav napad, u kontekstu zločina protiv čovječnosti, prema međunarodnom običajnom pravu, nije bio ograničen samo na postojanje "oružanog sukoba".

35. Pri tome je također pravilno utvrdilo da iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu proizilazi da optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić nisu znali za postojanje širokog ili sistematičnog napada usmjerenog protiv civilnog bošnjačkog stanovništva zaštićene zone UN-a Srebrenica i šire okoline, ali da su radnje opisane u tačkama 1., 2. i 3. optužnice objektivno posmatrano predstavljale dio širokog ili sistematičnog napada, koji zaključak u cijelosti prihvata i ovo Vijeće.

36. Iz naprijed navedenih razloga, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće primjenom principa slobodne ocjene dokaza, iz člana 15. ZKP BiH, pravilno ocijenilo sve dokaze izvedene na glavnom pretresu, kako iskaze svjedoka, tako i materijalne dokaze, te da je u obrazloženju pobijane presude posebnu pažnju poklonilo dokazima koji su se po svom značaju i kvaliteti isticali, odnosno koji su bili od presudnog značaja za utvrđivanje odlučnih činjenica i donošenje konačne odluke u pogledu krivice optuženih.

37. Stoga, žalbeni prigovor da izostaje ocjena dokaza i činjenica koje idu u korist optužbe, ovo Vijeće odbija kao neosnovan, s tim da će detaljnije ispitati navedeni

žalbeni prigovor u dijelu presude koji se odnosi na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

38. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće nalazi da žalba tužilaštva nije osnovano ukazala da je pobijana presuda nepravilna i nezakonita, te shodno tome ovo Vijeće zaključuje da prvostepeno vijeće nije povrijedilo odredbu člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.

2. Podosnov drugi: Član 297. stav 2. ZKP BiH - Tužilaštvo smatra da sud prilikom donošenja presude nije primjenio ili je nepravilno primjenio odredbe ZKP BiH, što je uticalo na zakonito i pravilno donošenje presude

(a) Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno primjenilo odredbe ZKP BiH, te da nije počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka propisanu članom 297. stav 2. ZKP BiH.

a. Žalbeni navodi tužilaštva

39. Tužilaštvo u žalbi navodi da je prvostepeno vijeće, suprotno odredbama zakona, zabranilo izvođenje relevantnih dokaza u fazi pobijanja navoda odbrane i fazi izvođenja dodatnih dokaza, uključujući iskaze očevidaca ubistva nenaoružanog zarobljenog Bošnjaka od strane drugooptuženog Zorana Ilića.

40. Donošenjem procesnog rješenja da se odbije svjedočenje Milivoja Batinice ("Sime sa Alipašino polja") i zaštićenog svjedoka NI-119, navodeći da se u slučaju svjedoka NI-119 ne radi o svjedoku replike već o pitanju koje je ključni element teze, sud je, prema tvrdnji tužilaštva, obezbijedio uporište za oslobađajuću presudu. Naime, ovo svjedočenje je relevantno za sve tačke optužnice, između ostalog i zbog činjenice da je ovaj svjedok bio u mjestu Jelah, dana 17.07.1995. godine, a istim bi se pobili navodi odbrane i unakrsnog ispitivanja svjedoka NI-101.

41. Tužilaštvo ističe da je sud prvi put odbio prijedlog tužilaštva da se navedeni dokazi

izvedu u fazi pobijanja navoda odbrane, a drugi put da se isti izvedu kao dopuna dokaznog postupka.

42. Nadalje se navodi da je u paragrafu 88. presude sud protivno zakonu obrazložio da je odbio saslušanje svjedoka Milivoja Batinice za dopunu dokaznog postupka iz razloga što taj svjedok predstavlja svjedoka koji bi replicirao na iskaz svjedoka NI-101.

43. Pretresno vijeće je, prema riječima tužilaštva, sasvim neosnovano odbilo prijedlog tužilaštva da se sasluša kao dodatni svjedok, svjedok NI-119, ističući da tužilac nije obrazložio zašto je ovaj svjedok bio nepoznat prije podizanja optužnice. S tim u vezi, žalbom se ističu mnoge činjenice, na koje je optužba više puta i na glavnom pretresu ukazala, a iz kojih jasno proizilazi da optužba ranije nije mogla znati za ovog svjedoka, te za činjenicu da bi isti mogao imati saznanja o inkriminiranim događajima.

44. U žalbi se dalje navodi da je prvostepeno vijeće suprotno odredbama zakona dozvolilo da se otvoreno prijeti svjedocima tužilaštva čija se svjedočenja tiču drugooptuženog Ilića, i to prvenstveno zaštićenim svjedocima. S tim u vezi, u prijedlogu tužilaštva od 15.08.2008. godine da se optuženom Zoranu Iliću odredi pritvor navedeni su razlozi zbog kojih bi se isti trebao odrediti, i to:

45. Zaštićeni svjedoci NI-104 i S-115 izjavili su da im je prije njihovog svjedočenja priječeno, a svjedok NI-104 rekao je da mu je nuđen novac da promijeni iskaz.

46. Svjedok Haso Hasanović, koji je preživio Genocid u Srebrenici, izjavio je da misli da mu je prijeteća poruka poslana sa područja opštine Bratunac, iz naselja Kravice, gdje je pokazivao lokacije na kojima su počinjeni zločini. Tužilaštvo naglašava da optuženi Zoran Ilić živi na području Kravice.

47. Uzevši u obzir navedene prijetnje, tužilaštvo smatra da se osnovano može zaključiti da je optuženi Zoran Ilić prijetio svjedoku NI-101. Naime, svjedok NI-101 je u tri prvobitne izjave, i to u vrijeme kada Zoran Ilić nije bio osumnjičen u bilo kojoj istrazi, govorio o optuženom Iliću kao o pripadniku svoje jedinice vezano za zločine počinjene u toku operacije na Srebrenicu, međutim isti je promijenio svoj iskaz u odnosu na optuženog Ilića na glavnom pretresu u predmetu Duško Jević i drugi, kao i u ovom postupku. U prilog zaključku da svjedok NI-101 osjeća strah od porodice optuženog Ilića govori i izjava ovog svjedoka da je rođak optuženog Ilića nakon rata ubio svjedokovog

poznanika.

48. Nadalje, svjedok NI-111, koji je prethodno svjedočio pred MKSJ, odbio je da svjedoči u ovom predmetu, pa je sada nedostupan kao svjedok.

i. Nalazi Apelacionog vijeća

49. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, odnosno relativno bitna povreda, postoji ako sud za vrijeme pripremanja glavnog pretresa ili u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu ZKP BiH, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

50. Kada je u pitanju relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka potrebno je da se žalbom ukazuje ne samo na radnje i propuste u kojima se ogleda neprimjenjivanje ili nepravilno primjenjivanje određene odredbe procesnog zakona, nego i da se žalbom ukazuje i u kom smislu i zbog čega je to bilo ili moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude. U protivnom, ispitivanje o tome da li je učinjena relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka bi se pretvorilo u ispitivanje po službenoj dužnosti.

51. S obzirom na navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da žalba tužilaštva nije uspješno dokazala da je prvostepeno vijeće usljed propusta, na koje žalba ukazuje, donijelo nezakonitu i nepravilnu presudu, iz kog razloga su istaknuti žalbeni prigovori odbijeni kao neosnovani.

52. Nakon izvršene ocjene žalbenih navoda tužilaštva, Apelaciono vijeće prije svega ističe da sud ima pravo da odluči koji dokazi su relevantni za predmetni krivični postupak, odnosno koji bi dokazi doprinijeli utvrđivanju istine u konkretnom slučaju, te da ih prihvati, kao i da ne provede sve predložene dokaze ukoliko isti nemaju značaja za predmet ili su nepotrebni.

53. U tom smislu, u pobijanoj presudi se navodi da se prvostepeno vijeće tokom postupka rukovodilo obavezom propisanom odredbom člana 239. stav 2. i člana 263. stav 2. ZKP BiH, što upućuje na zaključak da je vodilo računa o obavezi da se izvode

dokazi koji se odnose na konkretan predmet i to na način da se onemogućí bespotrebno odugovlačenje postupka.

54. Nasuprot žalbenim navodima, pobijana presuda daje jasne i konkretne razloge u pogledu neprihvatanja svjedoka Milivoja Batinice zv. „Simo sa Alipašinog“ i NI-119, te u tom pogledu navodi da je prijedlog za saslušanjem svjedoka Milivoja Batinice zv. "Simo sa Alipašinog" odbijen jer se ovim dokazom replicira na odgovor svjedoka tužilaštva, koji odgovor je svjedok dao tokom direktnog ispitivanja, što je kako prvostepeno vijeće zaključuje suprotno odredbama procesnog zakona. Također je prvostepeno vijeće istaklo da se iskaz ovog svjedoka naslanja na navode svjedoka NI-101, odnosno na činjenicu da su navodi svjedoka NI-101 koji se tiču ubistva u Jelahu dati na glavnom pretresu, netačni, te je stoga izvelo pravilan zaključak da bez obzira na činjenicu kada je postao dostupan ne ispunjava uslove da se smatra dopunom dokaznog postupka u smislu člana 276. ZKP BiH.

55. Nadalje, u pogledu saslušanja svjedoka NI-119 prvostepeno vijeće je u pobijanoj presudi navelo da tužilaštvo nije dalo razloge koju od teza odbrane pobija saslušanjem ovog svjedoka, odnosno nije precizirano koji od dokaza odbrane navodi da je vršeno ubistvo muškaraca bošnjačke nacionalnosti od strane pripadnika jedinice kojoj je optuženi Zoran Ilić pripadao, odnosno da je ovaj optuženi sudjelovao u pretresu terena. Pored toga, u pobijanoj presudi se zaključuje da činjenica da je svjedok saslušan nakon podizanja optužnice ne znači da je isti bio nedostupan, odnosno da tužilac nije obrazložio iz kojih razloga za istog i pored dužne pažnje nije znao, prije podizanja optužnice.

56. U prilog svojim zaključcima, a povodom dokaznih prijedloga tužilaštva, prvostepeno vijeće je također ukazalo i na činjenicu kako je održana statusna konferencija u ovom predmetu na kojoj se vodila diskusija o dokazima, kojom prilikom je tužilaštvo navelo da neće predlagati dokaze koji predstavljaju dopunu dokaznog postupka. Osim toga, činjenica da tužilaštvo nije zadovoljno odlukom suda o prijedlogu dokaza replike, prema navodima prvostepenog vijeća, ne pruža osnov niti daje dodatno uporište za predlaganje dopune dokaznog postupka, s obzirom da se radi o dva potpuno različita osnova sa jasnim i različitim kriterijima koji se tiču prihvatljivosti.

57. Stoga, ovo Vijeće nalazi da prvostepeno vijeće nije počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka kada nije prihvatilo prijedloge dokaza tužilaštva u fazi pobijanja navoda odbrane i fazi izvođenja dodatnih dokaza, iz razloga što tužilac u svojoj

žalbi osim subjektivnog uvjerenja da bi ovi dokazi utjecali na odluku suda, ne obrazlaže svoje argumente činjenično.

58. Što se tiče žalbenog prigovora da je u ovom krivičnom postupku vršen utjecaj na svjedoke tužilaštva u cilju da ne svjedoče ili da izmijene svoj iskaz, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće dalo valjanu i prihvatljivu argumentaciju u pobijanoj presudi, što žalbene prigovore čini neosnovanim.

59. Naime, svjedok NI-101 je na zahtjev predsjednika vijeća da objasni razloge zbog kojih je došlo do izmjene iskaza, pojasnio da optuženog Zorana Ilića poznaje, ali da isti nije učinio sporno ubistvo, te da je bio zabrinut jer je za optuženog Zorana Ilića bio primoran da iznese tvrdnju koja nije tačna.

60. Osim toga, svjedok je na glavnom pretresu istakao da je prilikom davanja iskaza u istrazi imao velike neprijatnosti, te da su posljedice postupaka istražitelja trpili i njegovi ukućani, odnosno članovi uže porodice.

61. S obzirom da postoje nepodudarnosti u iskazima ovog svjedoka, prvostepeno vijeće je u toku ispitivanja svjedoka razjasnilo sporne dijelove iskaza, pa se u tom smislu u pobijanoj presudi navodi da je svjedok izjavio da su izjave iz istrage prikupljane pod pritiskom uz zloupotrebu njegovih ličnih prilika.

62. S obzirom na navedeno, Apelaciono vijeće prihvata zaključak prvostepenog vijeća da sud svjedoka NI-101 nije mogao ocijeniti kao kredibilnog i dosljednog, te je utvrdio da su njegove izjave u velikoj mjeri određene načinom ispitivanja i činjenicom ko vrši ispitivanje, što je utjecalo i na utvrđivanje činjeničnog stanja, kao i dokazivanje optužbe u odnosu na optuženog Zorana Ilića.

63. U odnosu na svjedoke NI-104 i S-115 i nesuglasnosti i protivrječnosti u njihovim iskazima, tužilaštvo nije uspješno dokazalo da je na ove svjedoke izvršen utjecaj u cilju izmjene iskaza, pa je prvostepeno vijeće utvrdilo da su navedeni svjedoci imali interes da na iskrivljen i iskonstruisan način interpretiraju inkriminisane događaje o kojima imaju saznanja, s obzirom da su bili pripadnici Centra za obuku Jahorina, i tako umanje vlastitu odgovornost za sporna ubistva dva civila Bošnjaka, iz kog razloga prvostepeno vijeće nije moglo prihvatiti njihove iskaze kao vjerodostojne.

64. S obzirom na činjenicu da su navedeni svjedoci izmijenili svoje iskaze date na

glavnom pretresu u odnosu na izjave iz istrage, iz različitih razloga, prema ocjeni Apelacionog vijeća prvostepeno vijeće nije moglo donijeti drugačiju odluku, nego da ocijeni da ovi svjedoci nisu kredibilni i vjerodostojni, da bi se na njima zasnovala osuđujuća presuda u odnosu na optužene Dragana Neškovića i Zorana Ilića.

65. Na kraju Apelaciono vijeće zaključuje da tokom glavnog pretresa prvostepeno vijeće nije počinilo povredu zakona koja bi imala karakter bitne povrede odredaba krivičnog postupka u smislu odredbe člana 297. stav 2. ZKP BiH, niti da pobijana presuda sadrži manjkavosti koje bi imale takav karakter, što sve upućuje na zaključak da su navedeni žalbeni prigovori tužilaštva neosnovani.

IV. OSNOVI ZA ŽALBU PREMA ČLANU 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

66. Standard koji Apelaciono vijeće treba primjeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost (osnovanost).

67. Apelaciono vijeće će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka isključujući svaku razumnu sumnju. Neće svaka činjenična greška biti razlog da Apelaciono vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen uprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela.

68. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak prvostepenog vijeća bio opravdan Apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće. Apelaciono vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti prvostepenog vijeća. Stoga Apelaciono

vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće.

69. Apelaciono vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje prvostepenog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo prvostepeno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna."

70. Članom 299. ZKP BiH propisano je kada se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza, ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su sadržane u presudi mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, u presudi se uvijek moraju dati razlozi o njihovom postojanju. U suprotnom nema utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je zaista postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

71. U odnosu na neposredne i posredne dokaze Ustavni sud Bosne i Hercegovine naglašava da dokazivanje činjenica putem posrednih dokaza nije samo po sebi u suprotnosti sa načelom pravičnog suđenja, u skladu sa članom 6. stav 1. EKLJP.¹ Međutim, dokazanost činjenice putem posrednih dokaza mora se utvrditi isključujući svaku razumnu sumnju, gdje mora postojati čvrsta i logična povezanost tako da činjenični zaključak prvostepenog vijeća bude jedini mogući zaključak na osnovu dokaza. Kriterij koji se primjenjuje jeste razumna sumnja. Vrlo rijetko se činjenica može dokazati isključujući svaku razumnu sumnju. Svakako, kao kada se sastave svi dijelovi neke slagalice, ponekad posredni dokazi mogu biti uvjerljiviji od svjedočenja neposrednog očevica koje može biti podložno varljivosti ljudske percepcije.

¹ M.Š., AP-661/04 (Ustavni sud BiH), Odluka o prihvatljivosti i meritumu od 22. aprila 2005. godine, para. 36.

(i) Žalbeni navodi tužilaštva

a. Činjenično stanje u vezi sa tačkom 1. pobijane presude

72. Tužilaštvo u žalbi ističe da je sud pogrešno postupio kada je oslobodio optuženog Dragana Neškovića od optužbi po tačkama 1. i 2. optužnice. Naime, optužba smatra da je nesumnjivo njegovo prisustvo u Potočarima, i u blizini skladišta ZZ Kravica, kao i njegova funkcija nadređenog, ali i njegova krivica za inkriminisane radnje koje mu se stavljaju na teret.

i. Neškovićeva uloga nadređenog

73. Sud je u nastojanju da potkrijepi svoj zaključak o nevinosti optuženog Dragana Neškovića, prema tvrdnjama tužilaštva, pogrešno utvrdio da ne može pokloniti vjeru iskazima svjedoka NI-104, S-115 i drugim svjedocima koji su ukazivali na tu činjenicu da je optuženi Nešković imao ulogu nadređenog.

74. Žalbom se ukazuje da iz člana 37. Zakona o unutrašnjim poslovima RS proizilazi da raspored na terenu jedinica za obuku, kao što je bila jedinica Centra za obuku na Jahorini, nije bio neuobičajena praksa, a s obzirom da se takav član odnosi na formiranje i angažovanje takvih jedinica za obuku za "posebne zadatke". Na osnovu ovog člana jasno se može zaključiti da su za vrijeme operacije Srebrenica optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić zvanično bili u svojstvu "ovlaštenih službenih lica", te su samim tim bili obavezni da spriječavaju krivična djela.

75. Žalbom se ukazuje da regularne procedure, kao i Pravilnik MUP-a, propisuju da bi svaki vod trebao imati komandira, kao i tri pripadnika voda, koji su zamjenici komandira, međutim kako je svakom vodu bio dodijeljen samo jedan instruktor iz redovnog osoblja, to znači da su dezerteri popunjavali ostale tri pozicije zamjenika komandira voda. U konkretnom slučaju, pet svjedoka (Milan Stojčinović, NI-104, S-115, NI-102, NI-101) je potvrdilo da je optuženi Dragan Nešković bio na nekim od vodećih pozicija.

ii. Učešće jedinice Centra za obuku na Jahorini i dvojice optuženih u zločinu protiv čovječnosti

76. Tužilaštvo u žalbi navodi da pet svjedoka i tri ključna dokumenta dokazuju da su kuće Bošnjaka prvo bile pretražene s ciljem sakupljanja bošnjačkog stanovništva i odvođenja istog u bazu u Potočarima, a za vrijeme pretresa kuća pripadnik Prve čete ubio je starca Bošnjaka bacivši bombu u njegovu kuću. Prva četa kojoj je pripadao i optuženi Dragan Nešković, aktivno je pomagala ovim radnjama.

iii. Potočari

77. Također se navodi da dok je optuženi Dragan Nešković bio na poziciji, dana 12. i 13.07.1995. godine, u Potočarima su se događali mnogi zločini, a optuženi je morao vidjeti tijela ubijenih i morao čuti za ubistva, pa su, po mišljenju optužbe, sasvim neosnovane tvrdnje da isti nije bio svjestan takvih događaja.

78. S tim u vezi, tužilaštvo ukazuje da je čak i prije polaska sa Jahorine dezerterima, uključujući optužene Neškovića i Ilića, bilo saopšteno da idu na teren, te su dobili jasne indicije o događajima koji će uslijediti, a što potvrđuju svjedoci NI-100, S-105, kao i izvještaj Borovčanina. Svjedok NI-104 potvrđuje da je optuženi Nešković prvi otišao u Potočare sa ostalim vođama, te da je zajedno sa Goranom Markovićem dočekao dezertere kada su stigli.

79. Nadalje, o sceni terora u Potočarima svjedočili su Vincentius Egbers, u svom svjedočenju pred MKSJ i tokom unakrsnog ispitivanja pred ovim sudom, Joseph Kingori, Eelco Koster i Ćamila Omanović pred MKSJ, te svjedoci Mile Janjić, Jovan Nikolić, Doder Jevto, NI-100, te NI-101, pred Sudom BiH. Dakle, iz navedenog, prema mišljenju tužilaštva, proizilazi da Prva četa i optuženi Nešković nisu samo pomagali zločin protiv čovječnosti koji se događao, nego su u njemu i aktivno učestvovali.

iv. Napad na bazu UN-a

80. Optužba tvrdi da je Prva četa, zajedno sa VRS i drugim snagama, napala osoblje

UNPROFOR-a i njihovu bazu, nakon što su srpske snage tražile od UNPROFOR-a da se predaju. Svjedok NI-102, pripadnik Prve čete, potvrdio je da je VRS postupila u skladu sa svojim prijetnjama i granatirala bazu UN-a, te da je ubrzo poslije toga optuženi Dragan Nešković ušao u bazu. O ovom događaju svjedočili su i svjedoci NI-100, NI-117 i Joseph Kingori.

v. Razdvajanje muškaraca od žena i djece od strane Prve čete i „Bijela kuća“

81. Žalbom se ukazuje da 25 svjedoka i 50 materijalnih dokaza nedvosmisleno ukazuje da su pripadnici Prve čete jedinice Centra za obuku na Jahorini, uključujući optuženog Dragana Neškovića, također direktno učestvovali u izvršavanju zločina u Potočarima i okolini, uključujući i razdvajanje žena i djece od muškaraca, mučenje i ubijanje nekih muškaraca i protjerivanje žena i djece iz enklave. Dragomir Vasić je potvrdio da su to sve bili civili, muškarci, žene i djeca.

82. S tim u vezi, žalbom se ističe da čak i u slučaju da svi nisu bili civili, to bi ipak bilo nevažno za osudu dvojice optuženih za krivično djelo Zločini protiv čovječnosti. Dakle, po mišljenju optužbe, termin "civil" po svojoj definiciji obuhvata i zarobljenike u Potočarima i Kravici, pa čak i lica koja su ranije možda bili rezervisti u 28. diviziji. Tužilaštvo se u tom smislu poziva na mnoge izvore sudske prakse koji definišu "civile", između ostalog, i kao *"pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje..., uključujući lica onesposobljena za borbu"*.

83. Tužilaštvo dalje ukazuje da je 7 svjedoka, i to komandir voda Prve čete Jevto Doder i pripadnici Prve čete, svjedoci: NI-104, NI-105, NI-102, NI-100, S-115 i NI-101, potvrdilo da je dana 12. i 13.07.1995. godine Prva četa, uključujući optuženog Neškovića, učestvovala u odvajanju muškaraca od žena i djece, a što potvrđuje i Eelco Koster, te Joseph Kingori.

84. Drugi brojni dokazi na koje se žalba poziva potvrđuju da su od muških zatvorenika oduzeti "identifikacijski dokumenti" i ostale lične stvari, nakon čega su uništeni, te da su zatvorenici potom zatvoreni u tzv. „Bijelu kuću“ i druge lokacije. Po mišljenju tužilaštva uništavanje ličnih karata od strane Prve četa vrlo jasno pokazuje da su optuženi Dragan Nešković i drugi unaprijed znali za sudbinu muškaraca Bošnjaka, a s obzirom da ne bi

bilo moguće izvršiti razmjenu zarobljenika bez njihovih ličnih dokumenata.

85. Žalba se u ovom dijelu osvrće na izjave svjedoka NI-101, koji je promijenio prvobitne izjave date SIPA-i i Tužilaštvu BiH, te ističe da je svjedok očigledno rekao istinu u prvim izjavama, ali da je zbog straha za svoju porodicu, prouzrokovanog prijetnjama od strane optuženog Zorana Ilića, promijenio svoj iskaz.

vi. Ubistva zarobljenika iz Srebrenice od strane Neškovićeve čete

86. Optužba tvrdi da su optuženi Dragan Nešković i Prva četa direktno izvršili egzekuciju velikog broja zarobljenika iz Srebrenice, a u prilog ovim tvrdnjama govore iskazi svjedoka NI-100 i S-105. Naime, optužba zaključuje, i to na osnovu iskaza svjedoka Milana Stojčinovića, da je ostanak optuženog Neškovića u specijalnoj policiji bila nagrada za njegovo dobro ponašanje i akcije u Srebrenici, što je inače bila praksa.

vii. Kravica

87. Žalbom se ističe da je nesumnjivo da je optuženi Dragan Nešković bio na dužnosti koja je *de facto* predstavljala zamjenu u svim situacijama kada je preuzimao radnje i postupke komandira voda i da je izdavao naređenja. Nadalje, isti je bio u streljačkom stroju kojem je naređeno da strijelja Bošnjake u skladištu Kravica, a potom je i sam naredio dvojici pripadnika Centra za obuku Jahorina da liše života dva zarobljena muškarca Bošnjaka, a oni su tu naredbu i izvršili.

88. Tužilaštvo navodi da su o višoj poziciji optuženog Dragana Neškovića u Prvoj četi, u odnosu na druge dezertere, kao i o činjenici da je isti izdavao naređenja, svjedočili NI-104, S-115 i NI-101. Svjedok NI-121 potvrdio je da je procedura u njegovom vodu bila da se trojica komandira odjeljenja imenuju iz redova dezertera od strane komandira vodova, a komandiri odjeljenja mogli su izdavati naređenja i instrukcije drugim dezserterima. Žalbom se ukazuje da izjave svjedoka i materijalni dokazi dokazuju da su dezerteri bili na višim pozicijama, te da je optuženi Dragan Nešković bio jedan od tih dezertera.

89. Tužilaštvo smatra da je pretresno vijeće pogriješilo jer nije poklonilo vjeru iskazima zaštićenih svjedoka NI-104 i S-115. Naime, iako je pobijanom presudom utvrđeno da su

dijelovi iskaza ovih svjedoka nejasni i nelogični, žalbom se ipak zaključuje da vjerodostojnost iskaza ovih svjedoka proizilazi iz samih presuda Suda BiH kojim su isti oglašeni krivim za krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka a) KZ BiH, a nakon što je Sud prihvatio sporazume o priznanju krivice koje su isti zaključili sa Tužilaštvom. Naime, sud je prihvatio činjenicu da su oba svjedoka dana 14.07.1995. godine postupajući po naredbi njima poznatog starješine iz jedinice Centra za obuku Jahorina (Dragana Neškovića), u blizini skladišta ZZ Kravica lišili života dva zarobljena muškarca Bošnjaka civila, tako što su im pucali iz automatske puške u leđa, s namjerom da ih ubiju. Dakle, a s obzirom da su ovi svjedoci osuđeni na kazne zatvora u trajanju od po 5 godina, neshvatljivo je da je pretresno vijeće u ovom predmetu donijelo oslobađajuću presudu za optuženog Dragana Neškovića koji je naredio ova ubistva, kao i za optuženog Zorana Ilića koji je vršio "ovjeravanje" kako bi potvrdio da su isti mrtvi.

b. Činjenice koje se odnose na tačku 2. u vezi s drugooptuženim Zoranom Ilićem

90. Žalbom se ističe da je sudsko vijeće nepravilno utvrdilo činjenice koje se odnose na drugooptuženog Zorana Ilića. Naime, optuženi Zoran Ilić je pucao u tijela, najvjerovatnije još uvijek živih, zarobljenika bošnjačke nacionalnosti, čime je činio "ovjeravanje". Ovaj čin "ovjeravanje" tužilaštvo je dokazalo izjavama svjedoka Luke Markovića, koji je izjavu dao u fazi istrage prije nego što je preminuo, te svjedoka NI-102 i NI-104. Iz njihovih izjava proizilazi da je nekoliko pripadnika Centra za obuku Jahorina imalo zadatak da "ovjerava" već strijeljane zarobljenike iz Srebrenice, na način da su im pucali u glavu, te da je optuženi Zoran Ilić bio jedan od izvršilaca.

c. Činjenice koje se odnose na tačku 3. u vezi s drugooptuženim Zoranom Ilićem

91. Žalbom se ističe da prvostepeno vijeće nije prihvatilo dva transkripta sa iskazom zaštićenog svjedoka NI-119. Naime, ovaj svjedok bio je očevidac "ovjeravanja" koje je vršio optuženi Zoran Ilić kako bi se uvjerio da niko nije preživio, kao i događaja koji se desio 17.07.1995. godine, tokom pretresa šumskog područja, kada je optuženi Zoran Ilić

po prijekom postupku ubio jednog zarobljenog muškarca Bošnjaka u mjestu Jelah.

92. S tim u vezi, optužba smatra da su neistinita svjedočenja pripadnika 3. Bataljona Bratunačke brigade, i to: Zorana Jovanovića, Neđe Nikolića, Borivoja Jovanovića, Dragomira Jovanovića, Radivoja Ilića i Petka Tešića, koji su pokušali osigurati alibi optuženom Zoranu Iliću. Naime, prema iskazu ovih svjedoka oni su 17.07.1995. godine bili samo sa jednim dijelom jedinice Centra za obuku Jahorina, zapravo sa nekih 30-ak pripadnika jedinice, a također su rekli da su bili na nekoj drugoj lokaciji, a ne u Jelahu, dok je jedan svjedok čak potvrdio da je čuo puščanu paljbu iz pravca Jelaha. U žalbi se dalje ističe da je sasvim nelogično da su ovi svjedoci bili angažovani na pretresu terena samo 17. jula, odnosno na dan dešavanja krivičnih djela koja se optuženom Iliću stavljaju na teret, te da nisu vidjeli Zorana Ilića, kao ni ubistvo zarobljenika, a iz razloga jer 5 dokumenata i 2 utvrđene činjenice koji su uvedeni u dokazni materijal jasno ukazuju da su pripadnici Bratunačke brigade i njenog 3. bataljona bili angažovani na kritičnom pretresu terena u periodu od najmanje 13. jula do 18. jula.

93. Tužilaštvo ističe da optuženi Zoran Ilić tokom postupka nije pokazao kajanje. Štaviše on je otvoreno pokazao nepoštovanje prema žrtvama i prema Sudu, tako što se izrugivao preživjelom svjedoku Hasi Hasanoviću i prijetio svjedocima, između ostalog i zaštićenom svjedoku NI-104.

94. U žalbi se ističe da su Dragomir Vasić i drugi potvrdili da su dana 17.07.1995. godine obje čete pretraživale teren tražeći preživjele Bošnjake, a ujedno se ukazuje na činjenicu da odbrana ne negira da se optuženi Zoran Ilić vratio u svoju jedinicu do 17.07., te da je pripadnik jedinice Centra za obuku Jahorina ubio zarobljenika Bošnjaka u Jelahu dana 17.07.1995. godine. Dakle, po mišljenju optužbe jedino sporno pitanje je da li je to lice bio optuženi Zoran Ilić.

95. S tim u vezi, tužilaštvo se osvrće na izjave zaštićenog svjedoka NI-101 date u fazi istrage, a koji je izjavio da je upravo optuženi Zoran Ilić, odnosno "Cindin", pucao u mladića prilikom pretresa terena dana 17. jula. Ovaj svjedok je na glavnom pretresu promijenio svoje prvobitne izjave, rekavši da je ubistvo civila izvršio „Simo sa Alipašinog polja“, koji je umro, a ne optuženi Ilić, pa se žalbom zaključuje da je optuženi Ilić očigledno prijetio ovom svjedoku, kao što je to i ranije činio prema drugim svjedocima, uslijed čega je isti promijenio svoj iskaz.

96. S tim u vezi, tužilaštvo je predložilo pozivanje svjedoka "Sime sa Alipašinog

polja", čije pravo ime je Milivoje Batinica, kao i svjedoka NI-119, koji je također vidio kako je optuženi Zoran Ilić ubio mladića u Jelahu, međutim sud je odbio prijedloge tužilaštva u prvostepenom postupku.

97. Žalbom se ističe da ova svjedočenja Milivoja Batinice i NI-119 nisu neophodna da bi sud utvrdio da je optuženi Zoran Ilić kriv za ovo ubistvo, ali je potrebno da sud cijeni vjerodostojnost dvije prvobitne izjave svjedoka NI-101 u odnosu na njegovo svjedočenje na sudu.

98. Žalbom se ističe da optuženi Zoran Ilić nije imao status osumnjičenog ni u jednom predmetu u vrijeme kada je svjedok NI-101 davao svoju prvu izjavu u martu 2009. godine, pa su samim tim neosnovane tvrdnje da je SIPA vršila pritisak na ovog svjedoka kako bi iznosio lažne informacije protiv optuženog Ilića. Iz samih zapisnika izjave NI-101, jasno se može vidjeti da je SIPA obratila pažnju na spominjanje imena optuženog Zorana Ilića tek drugog dana ispitivanja.

i. Nalazi Apelacionog vijeća

99. Apelaciono vijeće je razmatrajući žalbene prigovore tužilaštva koji ukazuju da je činjenično stanje iz pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno i detaljnom analizom sadržaja pobijane presude, te nakon izvršenog uvida u spis predmeta, došlo do zaključka da se radi o neutemeljenim tvrdnjama. Ovo Vijeće nalazi da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno i da pobijana presuda sadrži valjane i prihvatljive razloge o svim odlučnim činjenicama na osnovu kojih je donesena oslobađajuća presuda u odnosu na optužene Dragana Neškovića i Zorana Ilića.

100. Kao što je prethodno navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće u konkretnom slučaju pravilno ocijenilo dokaze, dakle u skladu sa odredbama ZKP BiH, primjenjujući prevashodno načelo pretpostavke nevinosti iz člana 3. ZKP BiH, koja otjelovljuje opći princip prava prema kojem tužilaštvo snosi teret utvrđivanja krivice optuženog.

101. Primjenom principa slobodne ocjene dokaza, prvostepeno vijeće je pravilno i potpuno utvrdilo sve odlučne činjenice, te je pobijana presuda pravilno koncentrisana na

ispitivanje i ocjenu dokaza na kojima se zasniva odluka suda, tako da ni na taj način nije došlo do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

102. Nadalje, prema ocjeni Apelacionog vijeća tužilaštvo je u žalbi samo fragmentarno ukazalo na pojedine iskaze svjedoka, navodeći da je neshvatljivo da je prvostepeno vijeće iste ocijenilo na navedeni način, odnosno da nije došlo do zaključka koji sugerise optužba.

103. Naime, nesporno je utvrđeno od strane prvostepenog vijeća da je postojao širok i sistematičan napad na području Srebrenice i okoline, te da je u inkriminisanim periodu optuženi Dragan Nešković boravio na području Potočara, kao i da je bio pripadnik jedinice Centra za obuku Jahorina, Specijalne brigade policije MUP-a Srpske Republike Bosne i Hercegovine.

104. Međutim, pripadnost optuženog navedenoj jedinici, čiji su pojedini pripadnici i učestvovali u počinjenju zločina, kao i činjenica da su optuženi bili na širem području gdje su se zločini dogodili, kako se pravilno navodi u pobijanoj presudi, ne mogu *a priori* predstavljati osnov za odgovornost optuženih Dragana Neškovića i Zorana Ilića.

105. Ono što tužilaštvo u žalbi ukazuje spornim je utvrđenje prvostepenog vijeća da iz svih izvedenih dokaza proizilazi da optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić nisu znali za postojanje širokog ili sistematičnog napada usmjerenog protiv civilnog bošnjačkog stanovništva zaštićene zone UN-a Srebrenica i šire okoline, iako su radnje opisane u tačkama 1., 2. i 3. optužnice objektivno posmatrano predstavljale dio širokog ili sistematičnog napada.

106. Nasuprot tim navodima tužilaštva, Apelaciono vijeće prihvata stav prvostepenog vijeća da tužilaštvo nije isključujući svaku razumnu sumnju dokazalo da su optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić znali i aktivno učestvovali u poduzimanju inkriminiranih radnji, detaljno opisanih u tačkama 1., 2. i 3. optužnice.

107. U pogledu **tačke 1. optužnice**, prvostepeno vijeće je pravilno utvrdilo da tužilaštvo nije isključujući svaku razumnu sumnju dokazalo da je optuženi Dragan Nešković sa odgovarajućim umišljajem preduzeo bilo koju od radnji opisanih u navedenoj tački, odnosno da je naoružan automatskom puškom učestvovao u pretresu bošnjačkih kuća sa cijem sakupljanja bošnjačkog stanovništva i sprovođenja u bazu UN-a u Potočarima; učestvovao u prisilnom preseljenju civilnog stanovništva iz baze UN-a u Potočarima

autobusima i kamionima, na područje pod kontrolom Armije BiH na način da je u autobuse i kamione smještao žene i djecu; te vršio odvajanje muškaraca civila Bošnjaka od njihovih porodica, koje je zajedno sa drugim držao zatvorene u „Bijeloj kući“, koji su na kraju odvezeni na mjesta pogubljenja na širem području općine Zvornik.

108. Na navedene okolnosti svjedočili su brojni svjedoci², međutim, jedino svjedoci NI-101, NI-102 i NI-104 su govorili konkretno o aktivnostima optuženog Dragana Neškovića.

109. Naime, Apelaciono vijeće nalazi da pobijana presuda sadrži valjane i argumentovane razloge u pogledu ocjene iskaza ovih svjedoka, a na kojima se u tom dijelu zasniva pobijana presuda.

110. U tom smislu, u pobijanoj presudi je pravilno ukazano na iskaz svjedoka NI-101 koji je u vezi lica za koje nije mogao sa sigurnošću tvrditi da se radilo o optuženom Draganu Neškoviću, istakao da je u Potočarima bilo aktivno uključeno u razdvajanje muškaraca od žena i djece, te da ne zna da li je to lice sudjelovalo u pretresu terena.

111. Također se u pobijanoj presudi ispravno navodi da je svjedok NI-102 na glavnom pretresu potvrdio da misli da je i optuženi Dragan Nešković kritične prilike ušao u bazu.

112. S tim u vezi, prvostepeno vijeće je cijenio i iskaz svjedoka NI-104 i pravilno se u pobijanoj presudi pozvalo na dio iskaza svjedoka kada navodi da je optuženog Dragana Neškovića imao priliku vidjeti u Potočarima, pri čemu nije precizirao poslove i zadatke koje je optuženi obavljao.

113. Shodno naprijed navedenom, prvostepeno vijeće nije poklonilo vjeru iskazima navedenih svjedoka, jer je utvrdilo da njihovi iskazi nisu u bitnom saglasni, te da se iz istih ne može jasno zaključiti da je optuženi učestvovao u pretresu terena i u razdvajanju muškaraca od žena i djece, niti da je navedene radnje poduzeo sa odgovarajućom sviješću da će ljudi koji budu pronađeni u pretresu biti protiv njihove volje preseljeni, odnosno zatvarani ili da će im biti oduzeta fizička sloboda.

² Svjedoci: Jevto Doder, Mile Janjić, Dragomir Vasić, Jovan Nikolić, S-117, Mićo Gavrić, NI-100, S-115, NI-104, NI-102, Elco Koster, NI-101, Joseph Kingori, Dean Manning, Vincentius Egbers, Ljubisav Simić, Milan Stojčinović.

114. Stoga, Apelaciono vijeće prihvata zaključak prvostepenog vijeća da na osnovu ponuđenih dokaza nije moglo sa sigurnošću utvrditi da je upravo optuženi Dragan Nešković počinio predmetne inkriminacije, što upućuje na zaključak da su žalbeni prigovori tužilaštva neosnovani, te ih je kao takve ovo Vijeće odbilo.

115. U pogledu **tačke 2. optužnice**, kojom se optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić terete da su dana 14. i 15.07.1995. godine bili raspoređeni na putnoj komunikaciji Kravica - Konjević Polje, te da su vršili zarobljavanje, sprovođenje do ZZ Kravica i pogubljenje muškaraca Bošnjaka, Apelaciono vijeće u cijelosti prihvata činjenična utvrđenja prvostepenog vijeća.

116. Naime, u pobijanoj presudi je pravilno utvrđeno da su se navedeni događaji nesporno desili, ali se prvostepeno vijeće na osnovu dokaza izvedenih na glavnom pretresu prvenstveno i detaljno bavilo pitanjem radnji optuženih i njihovom sviješću u vezi sa predmetnim događajima.

117. S tim u vezi, prvostepeno vijeće je pravilno poklonilo vjeru iskazima svjedoka S-117, NI-110, Zoranu Eriću, Jovanu Nikoliću i Iliji Nikoliću, iz razloga što predstavljaju jedinstvenu i logički konzistentnu cjelinu, te je iz istih izvelo pravilan zaključak da se ne može isključujući svaku razumnu sumnju utvrditi da je optuženi Dragan Nešković, u vrijeme kada se nalazio na putnoj komunikaciji, imao svijest o tome da će muškarci Bošnjaci koje zarobe, odnosno liše slobode i sprovedu do ZZ Kravica, biti ubijeni, a također iz izvedenih dokaza ne proizilazi da je optuženi Dragan Nešković učestvovao u njihovom strijeljanju, što se odnosi i na optuženog Zorana Ilića.

118. Svjedok NI-102 je izjavio da je bio u stanju šoka i da ne zna ko je pucao u postrojene muškarce, odnosno da li je među vojnicima/policajcima koji su pucali bio optuženi Dragan Nešković.

119. Što se tiče optuženog Zorana Ilića, a kako se pravilno navodi u pobijanoj presudi, optužba nije sa sigurnošću dokazala da je optuženi Zoran Ilić sudjelovao u operacijama Centra za obuku Jahorina, odnosno da je bio raspoređen na putnoj komunikaciji Kravica - Konjević Polje i da je sudjelovao u zarobljavanju muškaraca Bošnjaka, koji su naknadno ubijeni.

120. Na navedene okolnosti, u odnosu na optuženog Zorana Ilića, iskaze su dali svjedoci NI-104 i S-115, čiji iskazi su u bitnim činjenicama, od strane prvostepenog vijeća

ocijenjeni nesaglasnim. Naime, svjedok NI-104 je izjavio da je vidio optuženog Zorana Ilića da puca u leševe, dok je svjedok S-115, ne sporeći činjenicu da je navedene prilike bio zajedno sa NI-104, istakao da ne samo da nije vidio optuženog Zorana Ilića, nego da nije primjetio bilo kakvu pucnjavu, iako je imao nezaklonjeno vidno polje.

121. Također, svjedok NI-102 je u vezi sa „ovjeravanjem“ istakao da je imao priliku vidjeti kako su dvojica ili trojica išli kroz red i likvidirali muškarce Bošnjake preživjele nakon strijeljanja, ali da među njima nije bio optuženi Zoran Ilić.

122. Dakle, nasuprot žalbenim prigovorima tužilaštva koji se odnose na iskaze svjedoka NI-102, S-115 i NI-104, prvostepno vijeće osnovano nije poklonilo vjeru istim u odnosu na činjenični opis iz tačke 2. optužnice, a iz razloga što iako su u pogledu ubistva dva civila muškarca Bošnjaka dali sličan iskaz, njihovi iskazi su u preostalom dijelu bili u mnogome protivrječni kada se kompariraju međusobno, kao i sa drugim izvedenim dokazima.

123. Prvostepeno vijeće je pravilno ocijenilo iskaze ovih svjedoka, dakle u cijelosti, a ne fragmentarno kao što to čini tužilaštvo u žalbi, što je u konačnici dovelo do pravilnog i logičnog zaključka da nije sa sigurnošću dokazano da je optuženi Dragan Nešković kao sudionik streljačkog voda vršio strijeljanje muškaraca Bošnjaka u skladištu ZZ Kravica, odnosno naredio dvojici njemu poznatih pripadnika Centra za obuku Jahorina da liše života dva zarobljena muškarca Bošnjaka, koju su naredbu oni izvršili, a optuženi Zoran Ilić pojedinačnim ispaljivanjem metaka u gomilu tijela prethodno strijeljanih, vršio „ovjeravanje“.

124. Ovdje je potrebno istaći da Apelaciono vijeće ne nalazi osnovanim ni žalbeni prigovor tužilaštva u pogledu komandne uloge optuženog Dragana Neškovića u izvršenju krivičnog djela koje mu se optužnicom stavlja na teret.

125. Suprotno tvrdnjama tužilaštva, a kako se to pravilno navodi u pobijanoj presudi, prvostepeno vijeće nije moglo na osnovu izvedenih dokaza sa sigurnošću utvrditi da je optuženi Dragan Nešković kao pripadnik jedinice Centra za obuku Jahorina (dezerter) imao ulogu nadređenog, odnosno da je bio na dužnosti koja je *de facto* predstavljala zamjenu u svim situacijama kada je preduzimao radnje i postupke komandira voda i izdavao naređenja.

126. Prvostepeno vijeće je pravilno ocijenilo sve relevantne dokaze, te izvelo pravilan

zaključak da svjedoci NI-104 i S-115 nisu bili u stanju definisati dužnost optuženog Dragana Neškovića, te da na osnovu takvih nejasnih i neuvjerljivih iskaza, a u nedostatku drugih dokaza, nije moglo utvrditi opseg odluka koje bi optuženi Dragan Nešković, kao navodni „komandir voda ispred dezertera“ ili „neki nižekomandujući“, mogao donositi. Također ni iskaz svjedoka NI-102, kako se pravilno navodi u pobijanoj presudi, nije bio u dovoljnoj mjeri jasan i odrediv da bi predstavljao osnov za izvođenje zaključka o krivici optuženih.

127. S obzirom na navedeno, Apelaciono vijeće nalazi pravilnim i navode iz pobijane presude da tužilaštvo nije uspješno dokazalo da bi eventualno zahtjev/instrukcija/sugestija optuženog Dragana Neškovića upućena svjedoku NI-104 i svjedoku S-115 da liše života dva muškarca Bošnjaka, čak i da je postojala, mogla biti smatrana naredbom i postupanje po zahtjevu moglo biti tretirano kao postupanje po naredbi. Neuvjerljivi su, a samim tim i neprihvatljivi za sud, navodi svjedoka NI-104 i S-115 o stanju jakog šoka i da su naređenje izvršili bez posebnog promišljanja, pri tome uopće ne razmišljajući da eventualno puste ljude koje su strijeljali, niti koje bi bile posljedice neizvršavanja ove naredbe.

128. Stoga, ovo Vijeće nalazi pravilnim zaključak iz pobijane presude da iz izvedenih dokaza na glavnom pretresu ne proizilazi da je optuženi Dragan Nešković imao ulogu nadređenog, te je potrebno u tom smislu istaći da iskazi svjedoka koji su svjedočili na navedenu okolnost nisu bili u dovoljnoj mjeri jasni, detaljni i ubjedljivi da bi prvostepeno vijeće utvrdilo da je optuženi imao *de facto* ili *de iure* ovlasti da naređuje i prenosi naređenja na terenu.

129. Shodno tome, Apelaciono vijeće nalazi da je navedeni žalbeni prigovor tužilaštva neosnovan i neargumentovan, te da kao takav nije dostatan da bi se osporilo ovako pravilno i potpuno činjenično utvrđenje prvostepenog vijeća.

130. Iz svih naprijed navedenih razloga, Apelaciono vijeće zaključuje da optužba nije ukazala na odgovarajuće dokaze, niti je ponudila dovoljno razloga da ovo Vijeće ne povjeruje naprijed navedenim utvrđenjima prvostepenog vijeća u pogledu učešća optuženih Dragana Neškovića i Zorana Ilića u izvršenju radnji opisanih u tački 2. optužnice, te je stoga odbilo kao neosnovane žalbene prigovore tužilaštva, koji su bili usmjereni u tom pravcu.

131. Nadalje, u pogledu dokazanosti inkriminacija iz **tačke 3. optužnice**,

Apelaciono vijeće nalazi pravilnim navode iz pobijane presude da iz izvedenih dokaza ne proizilazi da je optuženi Zoran Ilić dana 17.07.1995. godine, tokom prvog dana pretresa šumskog područja iznad ceste Konjević Polje – Bratunac, koji pretres je vršen s ciljem zarobljavanja više stotina muškaraca Bošnjaka, među kojima je bilo i djece, po prijemkom postupku ubio jednog zarobljenog civila Bošnjaka u mjestu Jelah.

132. Iako se ne spori da je vršen pretres terena pored putne komunikacije Kravica – Konjević Polje dana 17.07.1995. godine, te da su se prilikom pretresa terena dešavala sporadična ubistva zarobljenih lica, Apelaciono vijeće nalazi da u dokaznom materijalu ne postoji ništa što bi dovelo u sumnju opravdanost zaključka prvostepenog vijeća da se optuženi Zoran Ilić, primjenom principa *in dubio pro reo*, treba osloboditi za optužbe iz tačke 3. optužnice.

133. U tom smislu, pravilno se navodi u pobijanoj presudi da je sporan kredibilitet svjedoka NI-101, na čijem iskazu se temelji optužba, te da tužilaštvo nije ponudilo sudu druge dokaze koji bi potvrdili da je optuženi Zoran Ilić počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Prvostepeno vijeće je imalo u vidu navode svjedoka NI-101 koji se tiču okolnosti prikupljanja izjava i sačinjavanja zapisnika u fazi istrage, a što je detaljnije obrazloženo u dijelu presude koji se odnosi na žalbeni prigovor o bitnim povredama odredaba krivičnog postupka.

134. Također je potrebno istaći da tužilaštvo nije uspješno dokazalo da je upravo optuženi Zoran Ilić počinio inkriminisane radnje, odnosno nije osporilo alibi optuženog. U tom smislu, Apelaciono vijeće nalazi da su zaključci iz pobijane presude pravilni i zasnovani na dokazima izvedenim na glavnom pretresu.

135. Naime, odbrana je izvela veliki broj dokaza³, prevashodno svjedoka koji su saglasno potvrdili da je optuženi Zoran Ilić u inkriminisanom periodu bio na dopustu i

³ Zasnovano na iskazima svjedoka: Žarka Matića, Zdravka Dačića, Željka Vasića, Mirka Dragičevića, Duška Nikolića, Miodraga Josipovića, Jakova Kosanovića, Nikolu Petrovića, Zorana Jovanovića, Neđu Nikolića, Borivoja Jovanovića, Dragomira Jovanovića, Mirka Mičića, Petra Zorića, Radivoja Ilića, Petka Tešića, i Ranka Krstića; kao i na materijalnim dokazima: O2-6-fotografije sa potpisom Željka Vasića, O2-6-2 fotografije sa potpisom Žarka Matića, O2-8a i c fotografije sa potpisom Žarka Matića, O2-9a, b i c-Obrazac VoB-2, VoB-3 i VoB-1 za Žarka Matića, O2-32 VoB-2 za Miroslava Ilića ovjeren od strane Ministarstva odbrane-odsjek Bratunac, O2-32a VoB-2 za Miroslava Ilića ovjeren od strane Ministarstva odbrane-odsjek

boravio u porodičnoj kući u Bratuncu, te da je pomagao u organizovanju ispraćaja svog brata Miroslava Ilića u vojsku.

136. Svjedoci su potvrdili da je proslava trajala 12. i 13.07.1995. godine, a da su regruti ispraćeni u ranim popodnevnim satima, dana 14.07.1995. godine, te da su tada imali priliku vidjeti optuženog Zorana Ilića, kao i njegovog pratioca koji mu je dodijeljen u vrijeme dok je bio na dopustu u Bratuncu.

137. Naprijed navedeno je, kako se pravilno ističe u pobijanoj presudi, potvrdio i svjedok Zdravko Dačić, odnosno lice koje je bilo u pratnji optuženog za vrijeme dopusta, koji je također istakao da je optuženi Zoran Ilić nakon ispraćaja na autobuskoj stanici u Bratuncu, dana 14.07.1995. godine, sproveden i predat u PS Bratunac. Ovu činjenicu je potvrdio i svjedok Miodrag Josipović, koji je dodao da je optuženi noćio i ostao do 15.07.1995. godine, do prijepodnevnih časova, u PS Bratunac.

138. Iz naprijed navedenih razloga, Apelaciono vijeće nalazi pravilnim i logičnim zaključak iz pobijane presude u pogledu alibija optuženog Zorana Ilića, s obzirom da je prvostepeno vijeće prilikom razmatranja istinitosti alibija uzelo u obzir kumulativni efekt svih relevantnih dokaza.

139. Dakle, tužilaštvo nije ponudilo adekvatne dokaze za svoju tvrdnju u pogledu tačke 3. optužnice, što je nedovoljno za osuđujuću presudu u konkretnom slučaju.

140. S obzirom na ponuđene dokaze, prema ocjeni Apelacionog vijeća, prvostepeno vijeće nije moglo doći do drugačijeg zaključka, nego da nije sa sigurnošću dokazano od strane tužilaštva da su optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić bili svjesni napada na civilno stanovništvo i da su prihvatajući rizik da poduzimaju određene radnje koje mogu biti dio tog napada, izvršili krivična djela koja im se stavljaju na teret.

141. Dokazi koje je ponudilo tužilaštvo u cilju dokazivanja učešća optuženih u inkriminisanom događaju, nisu bili takve vrijednosti da su isključujući svaku razumnu sumnju ukazivali da su optuženi Dragan Nešković i Zoran Ilić počinili krivično djelo koje im se stavlja na teret optužnicom, te je stoga prvostepeno vijeće primjenom načela *in*

Bratunac i Vojne pošte Sarajevo, O2-32b VoB-1 za Miroslava Ilića, O2-33 VoB-2 za Zarija Milovanovića, O2-33a VoB-3 za Zarija Milovanovića, O2-33b VoB-1 za Zarija Milovanovića

dubio pro reo donijelo pravilnu i na zakonu utemeljenu odluku i optužene oslobodilo od optužbe.

142. Stoga, Apelaciono vijeće zaključuje da tužilaštvo žalbom nije osporilo činjenična utvrđenja iz pobijane presude, nego je samo kroz žalbene navode izražavalo drugačije viđenje činjenica, što ukazuje na neosnovanost istih.

V. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298. ZKP BIH: POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

143. Podnosilac žalbe koji tvrdi da je došlo do pogrešne primjene zakona mora, kako je već rečeno, navesti barem tu navodnu pogrešku, iznijeti uvjerljive argumente u prilog svojoj tvrdnji i obrazložiti na koji način je ta pogreška utjecala da odluka bude nezakonita.

144. U slučaju kada povreda zakona proizlazi iz primjene pogrešne pravne norme u presudi, Apelaciono vijeće može navesti tačnu pravnu normu i shodno tome preispitati relevantna činjenična utvrđenja prvostepenog vijeća. Time Apelaciono vijeće ne ispravlja samo pravnu grešku nego osigurava primjenu odgovarajuće pravne norme na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje.

145. U slučaju kada Apelaciono vijeće zaključi da je prvostepeno vijeće pogriješilo u primjeni zakona, ali je uvjeren u tačnost činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće, Apelaciono vijeće će preinačiti presudu u svjetlu pravilne primjene zakona i po potrebi samo utvrditi odgovarajuću kaznu, a u skladu sa odredbama člana 314. stav 1. i 308. ZKP BiH.

a. Žalbeni navodi tužilaštva

146. Oslanjajući se na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, prema navodima tužilaštva, sud je pogrešno primjenio krivični zakon, kako u pogledu krivičnog djela, tako i u pogledu krivice optuženih.

i. Nalazi Apelacionog vijeća

147. Tužilaštvo je izjavilo žalbu i zbog primjene krivičnog zakona u pobijanoj presudi, pri tome ne nudeći niti jedan razlog za svoj prigovor kako bi Apelaciono vijeće bilo u mogućnosti da ispita pobijanu presudu u relevantnom dijelu. Kako žalba ne sadrži obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora, to ovo Vijeće navedeni žalbeni prigovor uopće nije moglo razmotriti.

148. U skladu sa svim naprijed navedenim, a na osnovu odredbe člana 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci presude.

Zapisničar
Pravni savjetnik

Neira Tatlić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Mr. Dragomir Vukoje

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.